

Datganiad Cyngor y Gweithlu Addysg ar Adran 6 – y Ddyletswydd Bioamrywiaeth a Chydnerthedd Ecosystemau

Mae Cyngor y Gweithlu Addysg (CGA) yn cydnabod bod bioamrywiaeth dan bwysau mewn sawl ffordd. Mae wedi ymrwymo i gyflawni ei ddyletswydd o dan *Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016*, i geisio cynnal a gwella bioamrywiaeth, cyn belled ag y bo'n bosibl o fewn cylch gorchwyl ei swyddogaethau a, thrwy wneud hynny, hyrwyddo cydnerthedd ecosystemau. Mae ystyried bioamrywiaeth ac ecosystemau wedi'i ymsefydlu ym mhrosesau cynllunio busnes a gweithgareddau dydd i ddydd CGA.

Mae Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru wedi cyhoeddi [Cynllun Gweithredu Adfer Natur \(NRAP\)](#) sy'n amlygu chwe amcan i fynd i'r afael â'r materion sy'n cyfrannu at ddirywiad bioamrywiaeth yng Nghymru, a'i helpu i adfer.

Ac yntau'n sefydliad sy'n meddiannu adeilad swyddfa fel tenant yn unig (h.y. nid yw'n berchen ar eiddo na thir, nac yn eu rheoli) ac nad yw ei swyddogaethau'n uniongyrchol gysylltiedig â bioamrywiaeth a/neu reoli tir, mae Llywodraeth Cymru wedi categorïddio CGA fel sefydliad Grŵp 1 at ddibenion y ddyletswydd. Nod CGA yw cefnogi tri amcan canlynol NRAP trwy'r camau gweithredu a'r mesurau a amlinellir yn y tabl isod:

Amcan 1 NRAP

Ennyn a chefnogi cyfranogiad a dealltwriaeth er mwyn i fioamrywiaeth fwrw gwreiddiau yn y broses benderfynu ar bob lefel

Amcan 4 NRAP

Mynd i'r afael â'r prif bwysau ar rywogaethau a chynefinoedd

Amcan 6 NRAP

Rhoi fframwaith llywodraethu a chymorth ar waith i gyflawni'r amcanion

Amcan NRAP	Camau Gweithredu	Mesurau
1	Ymsefydlu camau gweithredu bioamrywiaeth ar draws swyddogaethau CGA	- Gwneir ymrwymïadau i leihau effaith y sefydliad ar yr amgylchedd, ac fe'u cyhoeddir yn Adroddiad Blynyddol CGA - Mae'r cyfleoedd i gymryd camau bioamrywiaeth yn CGA yn gyfyngedig, ond lle y cymerir camau (fel y manylir isod), gwneir hynny trwy fusnes dydd i ddydd y swyddogaeth Gwasanaethau Corfforaethol
	Cynyddu ymwybyddiaeth ar draws CGA	- Cynigir cyfleoedd hyfforddi gwirfoddol ar fioamrywiaeth yn rhan o raglen hyfforddi staff cyfan CGA - Mae CGA yn darparu gwybodaeth sy'n amlygu pwysigrwydd a gwerth bioamrywiaeth i'r staff yn rhan o'r rhaglen iechyd a lles
	Mynd i'r afael â'r prif bwysau	Mae CGA yn lleihau, aildefnyddio ac ailgylchu adnoddau, lle y bo'n bosibl e.e. trwy ailgylchu gwastraff, defnyddio cwpanau gwydr yn lle rhai plastig tafladwy, rhoi offer swyddfa diangen i achosion elusennol, defnyddio cynhyrchion wedi'u hailgylchu ac

4		annog defnyddio cyn lleied o ddeunydd ysgrifennu â phosibl. • Mae CGA yn ceisio lliniaru'r newid yn yr hinsawdd, defnyddio llai o ynni a chynyddu datgarboneiddio e.e. defnyddir goleuadau sy'n synhwyro symudiad, anfonir cyfathrebiadau allanol trwy e-bost, anogir telegynadledda a, phan fydd angen teithio, defnyddir trafndiaeth gyhoeddus, lle bynnag y bo'n bosibl. • Mae'n ofynnol i gyflenwyr ddefnyddio arferion rheoli cynaliadwy a chynhyrchion ecogyfeillgar yn rhan o broses gaffael CGA
	Defnyddio datrysiadau sy'n fioamrywiol ac wedi'u seilio ar natur frodorol	• Nid yw hyn yn berthnasol i amgylchedd swyddfa CGA.
6	Sicrhau prosesau llywodraethu ar gyfer bioamrywiaeth o fewn CGA	• Mae Rheolwr Swyddfa CGA yn gyfrifol am sicrhau bod camau gweithredu a mesurau bioamrywiaeth yn cael eu cyflawni fel y manylwyd, a datblygu mesurau ychwanegol, lle bynnag y bo'n bosibl • Mae'r Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol yn monitro ac yn adolygu i ba raddau y mae CGA yn cydymffurfio â'i ddyletswydd fioamrywiaeth bob blwyddyn
	Darparu capasiti ar gyfer bioamrywiaeth	• Anogir a chefnogir staff i gymryd rhan mewn camau gweithredu bioamrywiaeth trwy <i>Bolisi Gwirfoddoli CGA</i>
	Cefnogi camau gweithredu bioamrywiaeth trwy bartneriaethau	• Ni all CGA ddarparu cyllid, ond mae'n cefnogi camau gweithredu bioamrywiaeth gan ei fod yn annog staff i gymryd rhan trwy ei <i>Bolisi Gwirfoddoli</i>

Adolygu

Bydd CGA yn adolygu ac yn adrodd ar y camau y mae'n eu cymryd i gefnogi amcanion NRAP a chyflawni ei ddyletswydd bob blwyddyn, yn rhan o'i raglen cynllunio strategol a gweithredol. Trwy wneud hynny, bydd yn ceisio datblygu camau ychwanegol y gall eu cymryd i gynnal a gwella bioamrywiaeth a hyrwyddo cydnherthedd ecosystemau.